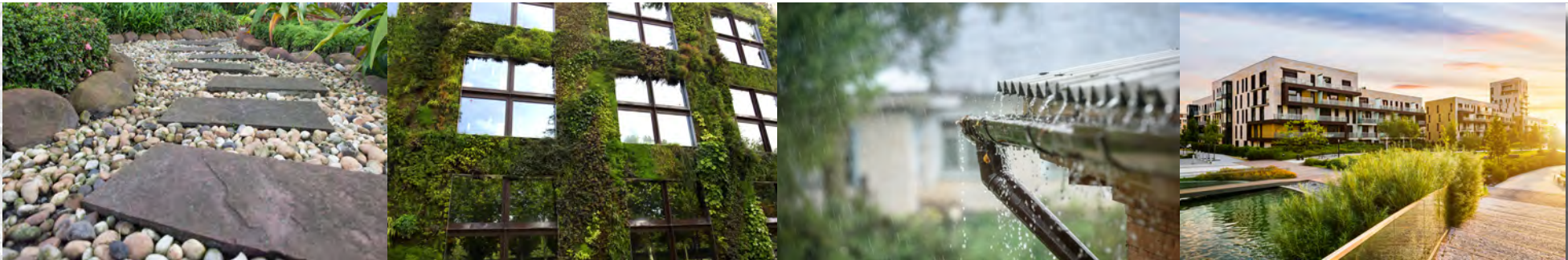

Hemelwaterplan Waregem

- 1. Realistische maatregelen**
- 2. Verschillende insteken: functioneel, ecologisch, duurzaam en budgettair**
- 3. Afgestemd op de specifieke kenmerken van de wijk of stadskern**
- 4. Middel- en langetermijnperspectief**

“Een hemelwaterplan vormt de waterhuishouding om tot een klimaatrobuust en duurzaam systeem”

Werken aan een waterbestendige stad

Een hemelwater- en droogteplan is een langetermijnvisie op hoe het watersysteem van de stad zou moeten evolueren. Er worden afvoerassen en mogelijke bufferlocaties aangeduid, die de stad in staat stellen om bij toekomstige projecten terug te vallen op dit plan.

Het plan voorziet oa. afvoerassen en mogelijke bufferlocaties, waardoor het hemelwater- en droogteplan de leidraad vormt bij toekomstige concrete watergerelateerde projecten.

Daarnaast willen we met het hemelwater- en droogteplan de waterhuishouding ook omvormen tot een klimaatrobuust en duurzaam systeem. Om die reden wordt niet enkel gekeken naar vertraagde afvoer van hemelwater, maar ook naar infiltratie en hergebruik ervan, zowel op publiek- als op privaat domein. Deze maatregelen moeten wateroverlast en droogte voorkomen, maar hebben ook een positief effect op de waterkwaliteit. Grote hoeveelheden neerslag op het gemengde stelsel zorgen immers voor een grotere overstortfrequentie en verdunning van de afvalwaterstroom in de waterzuivering.

Tot slot wordt er ook bekeken of en hoe het hemelwater- en droogteplan droogte en daarbij een daling van het grondwaterpeil kan tegengaan, de waterkwaliteit kan bevorderen en zo de biodiversiteit kan versterken.

Een plan voor een veilige en aantrekkelijke toekomst

Door de veranderingen in het klimaat wordt de beheersing van het hemelwater complexer. Steden moeten bij hun ruimtelijke indeling rekening houden met meer regenwater en zwaardere piekbuien. Door nu werk te maken van een hemelwater- en droogteplan, kunnen de economische, maatschappelijke en ecologische kosten van het veranderende weerpatroon worden ingedijkt.

Elke stad is uniek qua bebouwing, reliëf en heeft een eigen stelsel van waterlopen. Samen met de stad Waregem hebben we een eerste concreet hemelwater- en droogteplan opgemaakt, dat de lokale knelpunten in kaart brengt en uitvoerbare ruimtelijke maatregelen voorstelt om de toekomstige volumes regenwater afdoende te laten infiltreren, bufferen of vertraagd af te voeren.

Uitgangspunten: van algemene richtlijnen naar een plan op maat

De klimaatverandering zorgt voor een verdere verschuiving in de neerslagpatronen. Voor Vlaanderen betekent dat meer regen in de winter, met als gevolg hogere waterstanden in beken en rivieren. In de zomer zal er minder neerslag vallen, waardoor de bodem verder verdroogt. De buien die zich in dat seizoen voordoen, zullen intenser worden, wat we nu al beginnen te merken.

Twee factoren maken Vlaanderen extra kwetsbaar voor overstromingen. Door de hoge bevolkingsdichtheid heeft Vlaanderen een zeer groot percentage verharde oppervlakte. Daardoor kan de regen die valt onvoldoende in de bodem infiltreren. Negentig procent van de gemeentelijke en bovengemeentelijke riolen transporteren bovendien nog zowel afval- als regenwater. Deze rioolbuizen kunnen onmogelijk het volume regenwater slikken dat bij zeer hevige buien valt, waardoor het risico op wateroverlast op de straten toeneemt.

Hemelwater moet zoveel mogelijk op een natuurlijke manier afgevoerd worden, terwijl de riolering voor het afvoeren van afvalwater moet zorgen. De Vlaamse overheid legt daarom een zo groot mogelijke scheiding tussen afval- en hemelwater op. Steden en gemeenten worden aangemoedigd om werk te maken van een hemelwaterbeleid. Bijkomend zijn de ontwerprichtlijnen voor afvoersystemen aangepast. Nieuwe ontwerpen zullen afgestemd worden op hevigere buien.

Copyright: Shutterstock

Copyright: Shutterstock

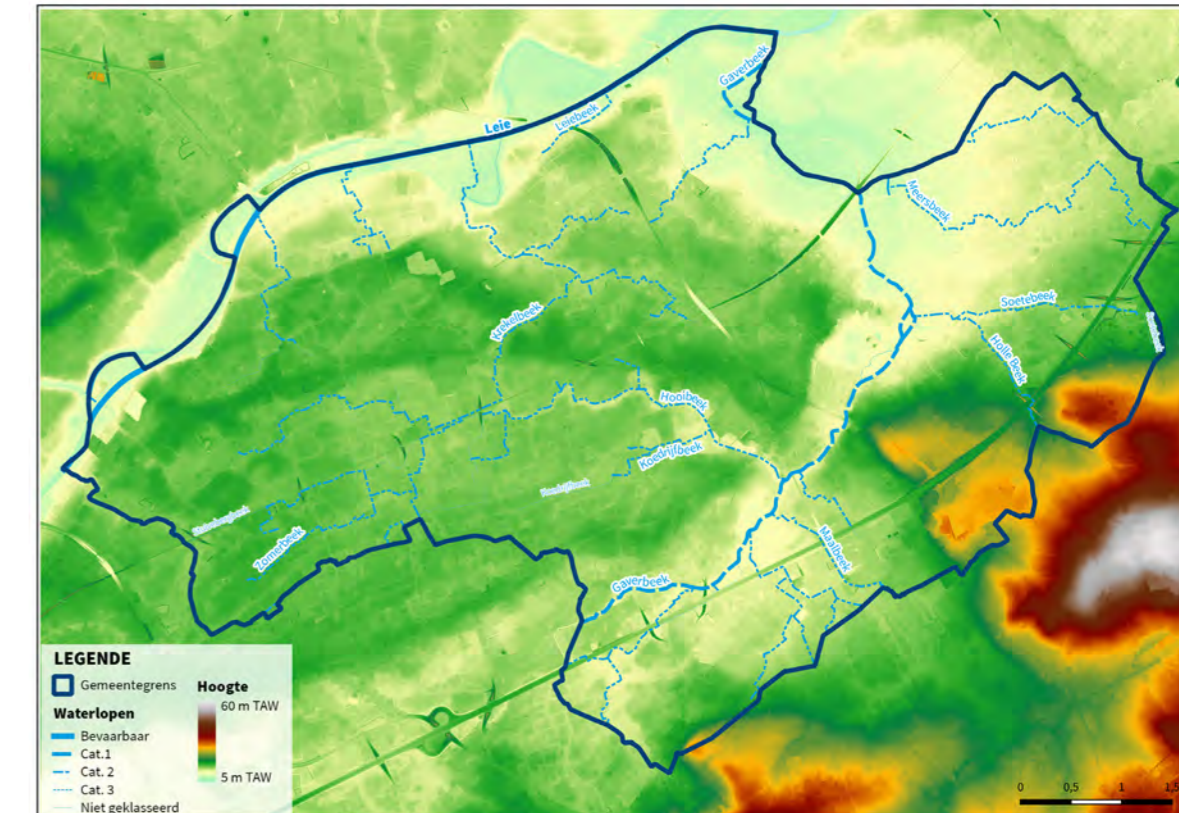
Copyright: Shutterstock

Elke lokale situatie is uniek: Waregem

Waregem omvat de deelgemeenten Beveren-Leie, Desselgem, Sint-Eloois-Vijve en Waregem zelf. De oppervlakte van het grondgebied bedraagt 4434 ha en het aantal inwoners bedraagt 38.347 (op 01/01/2021).

Waregem is een vlij vlak gebied op uitzondering van de Leievallei en het oostelijk hoger gelegen gebied na. In Waregem komen overwegend zandige en zandleembodems voor. Plaatselijk kunnen de bodemeigenschappen wel sterk variëren. In de valleien van de Leie en de Gaverbeek wordt vaak (zware) klei aangetroffen. Vanuit het hemelwater- en droogteplan zijn we vooral geïnteresseerd in het ondiep (freatisch) grondwater om te bekijken waar we hemelwater kunnen infiltreren. Tijdens de winter kampt Waregem met hoge grondwaterstanden, zeker in de lagere valleigebieden. Tijdens de zomer en op de hogere grondgebieden krijgen we te maken met lagere grondwaterstanden.

In de toekomst willen we daarom meer inzetten op infiltratie en op waterberging. Infiltratie vermindert de hoeveelheid afstroom van regenwater, en zorgt voor een aanvulling van het grondwater. Het verminderen van de afstroom om wateroverlast te beperken is voornamelijk tijdens de winter van belang, wanneer infiltratie bemoeilijkt wordt door de hoge grondwaterstanden. Daarom moet ook ingezet worden op een veilige afvoer van water, die vertraagd wordt door de uitbouw van voldoende buffering.

Copyright Aquafin

Waar zetten we op in bij een hemelwater- en droogteplan?

SLIM INVESTEREN

De conversie van gemengde riolering naar gescheiden riolering, waarin afvalwater en hemelwater gescheiden worden getransporteerd, vormt een grote investering voor gemeenten. Het hemelwater- en droogteplan stelt een visie op over hoe en naar waar hemelwater kan afgevoerd worden. Die visie zorgt voor een gerichte investering en de meest efficiënte methode te gebruiken om met water om te gaan.

DROOGTE EN DALING GRONDWATERPEIL BEPERKEN

Door de toenemende verharding van bebouwing en het ontbreken van bronmaatregelen, stroomt een groot deel van het hemelwater snel weg. Eigenlijk zou datzelfde water de bodem moeten kunnen indringen. Het aanvullingstekort dat zo ontstaat, uit zich in een langzaam dalende grondwatertafel. Ons drinkwater wordt deels uit grondwater geproduceerd. De bevoorrading kan door de dalende grondwaterstanden in het gedrang komen.

WATEROVERLAST TEGENGAAN

De toenemende verharding en het veranderende neerslagpatroon zorgen ervoor dat de huidige bestaande knelpunten kritischer worden. Bovendien ontstaan er daardoor ook nieuwe knelpunten. Binnen een hemelwater- en droogteplan bekijken we het totale watersysteem, zodat we knelpunten grondig en efficiënt kunnen aanpakken.

WATERKWALITEIT VERHOGEN

De waterkwaliteit in onze waterlopen is, ondanks sterke verbeteringen, nog niet overal goed genoeg. Door hemelwater af te koppelen van het gemengde rioleringsstelsel, werken overstorten minder en komt er dus minder afvalwater in de waterlopen terecht.

KLIMAATADAPTATIE

Het veranderende klimaat leidt in Vlaanderen tot nattere winters en drogere (en hete) zomers. Dat in combinatie met zeer intense buien. Met een hemelwater- en droogteplan stellen we maatregelen voor die niet alleen op een robuuste manier water kunnen opvangen, maar ook helpen om andere effecten van de klimaatverandering zoals hittestress te verminderen.

Hoe passen we dit concreet toe?

Wanneer hemelwater op verharding valt stroomt het grotendeels af naar een lager gelegen punt. Tot voor kort werd dit water zoveel mogelijk verzameld in de riolering, en samen met het afvalwater afgevoerd naar de zuiveringsinstallatie. De inzichten hierover zijn geëvolueerd, en er wordt nu gekeken naar oplossingen die dichter aanleunen bij de natuurlijke situatie. Als leidraad werd hiervoor de Ladder van Lansink opgesteld, die de oplossingen voor hemelwater rangschikt naar wenselijkheid.

- AFSTROOM VERMIJDEN
- HERGEBRUIK REGENWATER
- INFILTRATIE
- BUFFEREN EN VERTRAAGD AFVOEREN
- LOZEN OP WATERLOOP OF RWA-RIOLERING
- LOZEN OP GEMENGDE RIOLERING

LADDER VAN LANSINK

Blauwgroen Vlaanderen

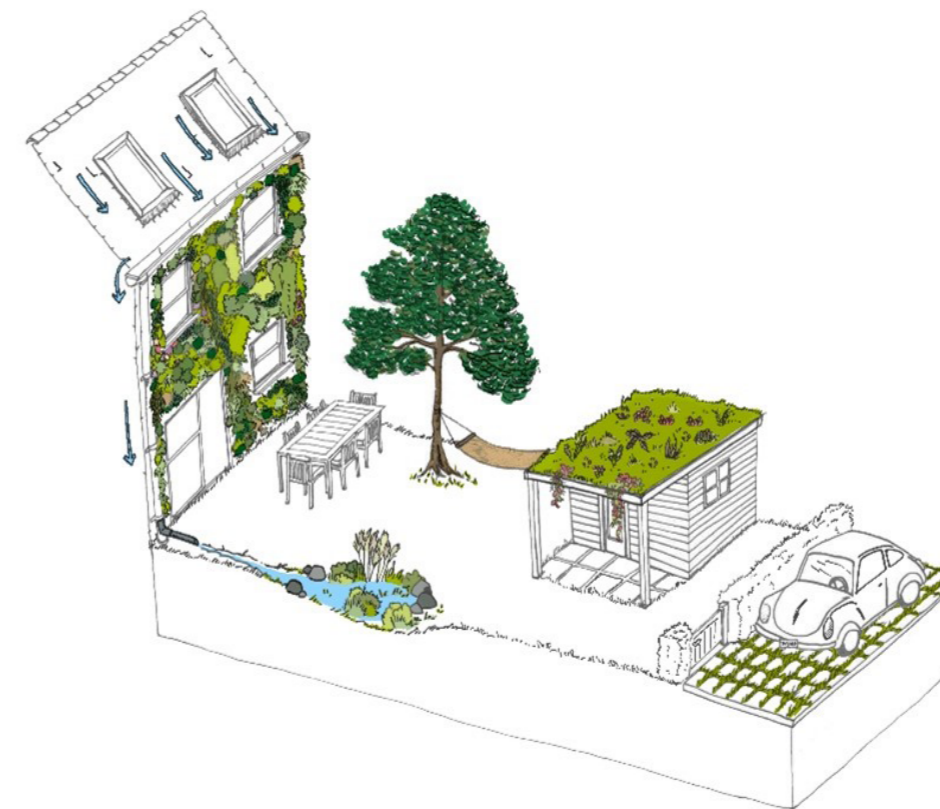
Blauwgroen Vlaanderen is een initiatief van Aquafin en VLARIO. De website richt zich op de inrichting van de publieke ruimte in Vlaanderen. Blauwgroen Vlaanderen wil rond het thema klimaatadaptie informeren en zet in op een natuurvriendelijke omgeving. Omdat het klimaat verandert in Vlaanderen krijgen we alsmaar meer te maken met extreme weersomstandigheden. Daardoor kan het soms lokaal hard regenen. Tegelijk belevan we in de zomer vaak lange droge periodes. Een groene, klimaatbestendige inrichting van de publieke ruimte helpt overlast en schade door die buien te beperken. Bovendien is het aangener om in te wonen en te leven. Blauwgroen Vlaanderen staat voor vijf pijlers: het voorkomen van wateroverlast, het hergebruik van water, het tegengaan van verdroging, de beperking van hitte en de biodiversiteit in de omgeving versterken. Vlaanderen is dichtbebouwd. Grote verharde oppervlakten slorpen het zonlicht op en houden de warmte extra lang vast, zeker in een verstedelijkte omgeving.

Door de klimaatopwarming wordt dit extra versterkt. De oplossing ligt in verharding achterwege te laten waar ze niet strikt noodzakelijk is en het aanleggen van groene daken, groene tuinen, greppels en vijvers. Hierdoor wordt regenwater vastgehouden. De directe omgeving warmt dan minder op. Meer groene elementen zoals parken, bomenlanen en wadi's, zorgen voor verkoeling in een ruimte en bufferen overtollig water. Bovendien zorgt meer beplanting ervoor dat de biodiversiteit en de kwaliteit van het leven in de publieke ruimte toenemen.

Copyright: Aquafin

BLAUW
GROEN
VLAANDEREN

Wat kan je zelf doen als burger?

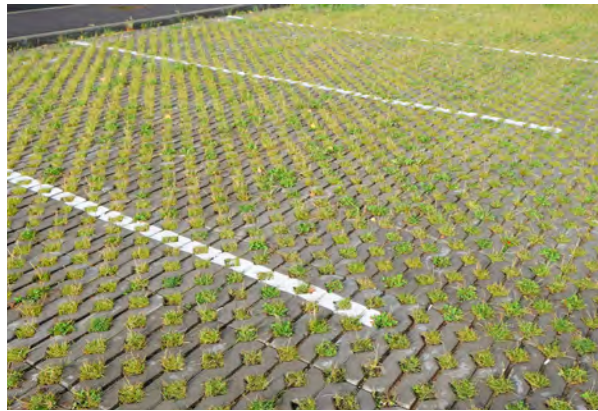
Copyright: Aquafin

Ook jij kan zelf stappen ondernemen door slim om te gaan met het regenwater in je huis en tuin. Je dak en tuin kunnen met wat simpele aanpassingen klimaatbestendiger worden ingericht.

Meer groen zorgt voor een betere infiltratie van je ondergrond en verlaagt in de zomer de temperatuur in de stad.

Via <https://blauwgroenvlaanderen.be/bewoners/> kun je de maatregelen bekijken om jouw dak, gevel, oprit of tuin klimaatbestendig te maken.

Minimaliseren van Verharding

Copyright: Shutterstock

Bij de aanleg van nieuwe infrastructuur of nieuwbouw moet de aanleg van verharde elementen zoveel mogelijk beperkt te worden:

- Verharding/bebouwing alleen voorzien daar waar absoluut nodig, bv. om stabiliteitsredenen.
- Bij aanleg van wegen en pleinen zoveel mogelijk groenzones of niet-verharde zones voorzien.
- Vaak kan een semi-verharding, zoals steen slag of grind volstaan, of kan een waterdoorlaten de verharding worden voorzien, bv. voor parkings of parkeerplaatsen.
- Inzetten op groendaken.
- Bij bestaande infrastructuur en bebouwing dient zoveel mogelijk ontharding beoogd te worden en kunnen bij heraanleg of renovatie gelijkaardige maatregelen worden doorgevoerd zoals hierboven aangegeven.

Copyright: Shutterstock

Belang van Infiltreren

Copyright: Aquafin

Copyright: Shutterstock

Copyright: Shutterstock

Waar het mogelijk is, moet water eerst infiltreren. Dit zorgt ervoor dat er minder water afgevoerd moet worden via de riolering, en dat het grondwaterpeil wordt aangevuld. De ambitie die het hemelwater- en droogteplan naar voor schuift, is dat een kleine bui altijd kan infiltreren (behalve als de grond het echt niet toelaat). Met een kleine bui wordt een regenbui bedoeld, die gemiddeld twee keer per jaar voorkomt.

Gezien er overwegend zandige en zandleembodems voorkomen in Waregem, is infiltratie mogelijk en zinvol over nagenoeg het gehele grondgebied. Enkel de valleigebieden vormen hierop een uitzondering.

Deze ambitie is in de meeste projecten relatief gemakkelijk haalbaar, en zorgt ervoor dat minstens 70% van al het regenwater dat jaarlijks valt, in de bodem kan sijpelen.

Inzetten op Bufferen

Wanneer grote neerslaghoeveelheden onvoldoende kunnen infiltreren, zal snelle oppervlakkige afstroming optreden. Dit kan zorgen voor hoge piekdebieten die de afvoercapaciteit overschrijden. Om wateroverlast tegen te gaan, moet buffering ervoor zorgen dat het water trager afgevoerd wordt.

Buffering in Waregem kan op verschillende manieren worden voorzien.

Kleinschalige buffering wordt bij voorkeur ingezet op:

- Verlaging van het maaiveld of berm
- Infiltratiekommen of wadi's
- Regenwaterputten
- Grachten

Binnen grootschalige buffering kunnen bepaalde gebieden hun natuurlijke functie vervullen, waaronder:

- Van nature overstroombare gebieden
- De valleigebieden van de waterlopen
- Natuurgebieden

Buffering in bijkomende voorzieningen, die zowel kleinschalig, als grootschalig kunnen zijn:

- Regenwaterbekkens, of bergbezinkingsbekkens (voor opvang van gemengd overstortend water)
- Retentiebekkens of gecontroleerde overstromingsgebieden

Copyright: Shutterstock

Maximaliseren van Een aangename waterbeleving

Meerdere waterlopen doorkruisen het grondgebied van Waregem. De Gaverbeek is een centrale ader die door het centrum van Waregem stroomt.

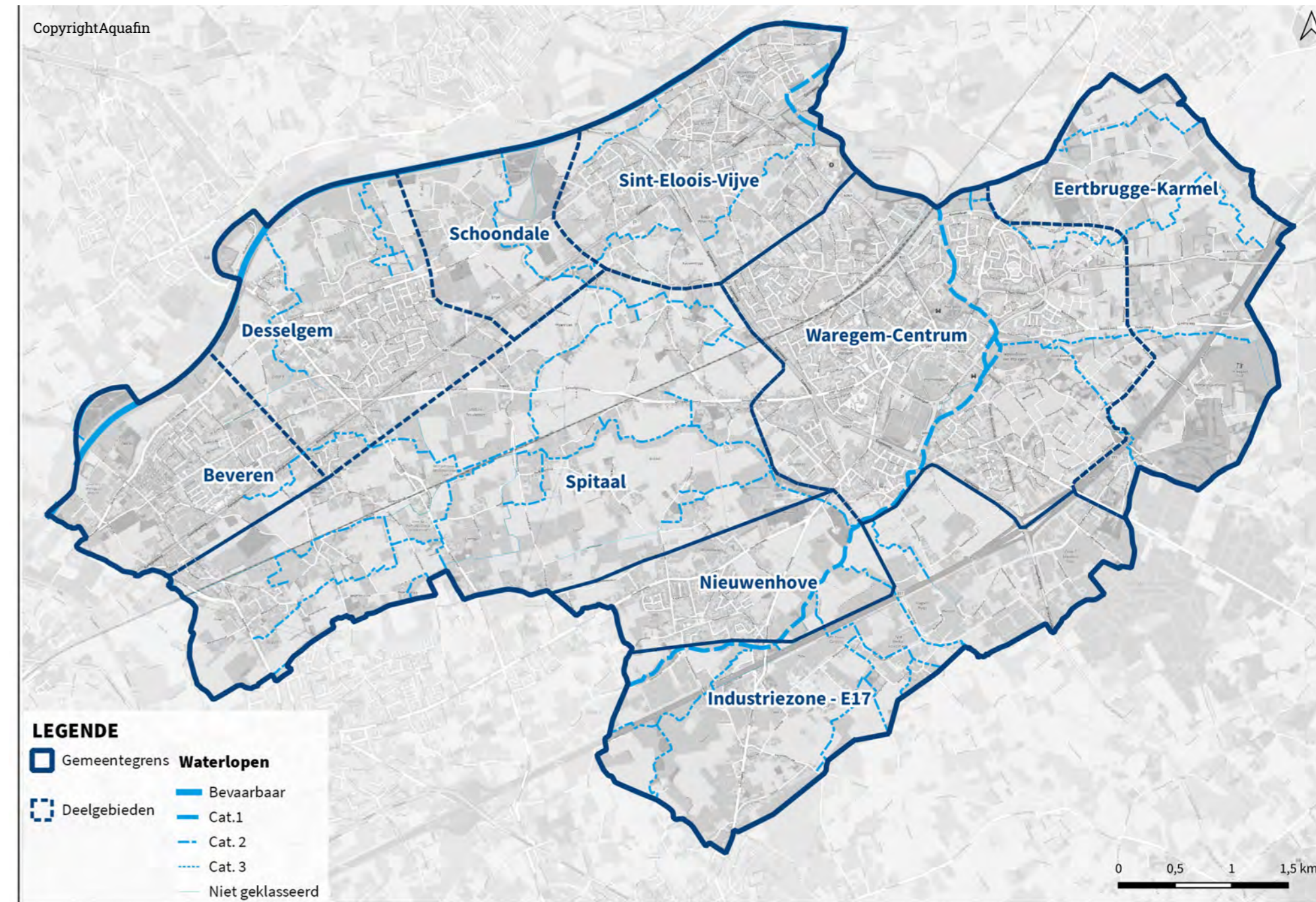
In het stadscentrum zijn er interessante mogelijkheden om het water op te waarderen en een prominente (recreatieve) functie te geven. Dit komt ook duidelijk naar voor in de Gaverbeekvisie, opgemaakt door Leiedal.

Copyright: Aquafin, opgemaakt door Leiedal

Hemelwatervisie per Deelgebied

Waregem werd opgedeeld in negen deelgebieden, gebaseerd op de afstroomgebieden. Voor elk deelgebied worden afvoerassen, bufferpunten en maatregelen beschreven. Overal is het de bedoeling dat kleine buien infiltreren, en niet worden afgevoerd.

1. Waregem Centrum

Het deelgebied Waregem-centrum is dicht bebouwd, en er zijn enkele parkgebieden en recreatiegebieden gelegen. In beperkte mate zijn er bedrijventerreinen. De Gaverbeek stroomt als een ader doorheen het centrum. Het water van de Soetebeek en de Holle Beek lopen hierop af.

In de stadsrand van Waregem-centrum komt een grote variatie aan bodems voor:

- Kleibodems langs de Gaverbeek
- Natte zandleembodems als overgang tussen de kleibodems en zandige bodems langs de Gaverbeek
- Natte zandige bodems langs de Soetebeek en de Holle Beek
- Daarbuiten komen vooral droge zandige bodems met afwisselend natte zandige bodems voor

Voor het hemelwaterbeheer willen we inzetten op een combinatie van meerdere mogelijkheden:

- Infiltratie van hemelwater in de drogere zandgronden (lokaal / verspreid in het centrum) en (indien haalbaar) in parkgebieden
- Berging in de bestaande leidingen van het rioleringsstelsel, of bij omzetting naar RWA-leidingen
- Berging in de bestaande vijvers van parken en/of recreatiegebieden: o.a. de vijvers van Park Baron Casier en van het Pand

Het centrum biedt bijzondere mogelijkheden om hemelwater te hergebruiken zoals voor groenvoorzieningen en sanitaire voorzieningen:

- Voor de sportvelden aan de Zuiderlaan en het Regenboogstadion
- In het Park Baron Casier
- Voor de Hippodroom
- In het centrum, rond het station, de Markt en de kerk
- Rond het Woonzorgcentrum De Meers
- Voor de begraafplaats (thv de Olmstraat)

Waregem wordt extra in de kijker gezet indien de Gaverbeek meer zichtbaar zou worden gemaakt. Ter hoogte van de Hippodroom is de Gaverbeek ingekokerd. Vanuit het project Gaverbeekvisie zijn er plannen om de Gaverbeek in open bedding te leggen. De boorden van de Gaverbeek bieden mogelijkheden voor recreatieve functies, zoals wandelen. Op bepaalde plaatsen kunnen langs de Gaverbeek 'watersites' gemaakt worden, waar de waterbeleving meer nadrukkelijk aan bod komt. Mogelijke plaatsen hiervoor zijn:

- Het Park Baron Casier
- De oude meander aan de Jutestraat; hierbij kan het idee van een 'eilandje' uitgewerkt worden
- Het 'Jeugdeiland' nabij het Jeugdcentrum aan de Zuiderlaan

2. Beveren

In het deelgebied Beveren komen weinig waterlopen voor. Het meeste oppervlaktewater stroomt (rechtstreeks) af naar de Leie, naar de Beverenbeek, en kleinere hoeveelheden naar de Barmbeek en Gewatbeek.

In Beveren komen veel **droge zandige bodems** voor. Daarom willen we hier maximaal inzetten op het infiltreren van hemelwater.

Op enkele locaties komen plaatselijk zandleembodems voor. Uit nader onderzoek, waarbij proeven worden uitgevoerd, zal moeten blijken of in deze bodems ook voldoende kan geïnfiltrerd worden.

*deelgebied-overschrijdend

Leievallei

De Leievallei komt voor langs de vier eerste deelgebieden. Langs de Leie komen vooral kleiige of lemige bodems voor. Infiltratie in deze bodems zal moeilijker lukken, maar is ook niet noodzakelijk, gezien de nabijheid van de Leie, waarnaar de afwatering kan gebeuren.

Gewestweg N43

Het geplande project van de gewestweg N43 strekt zich uit over de drie eerste deelgebieden.

3. Desselgem

Ook in Desselgem komen relatief weinig waterlopen voor. Het oppervlaktewater stroomt af naar de Barmbeek (of Ezelbeek), de Straatbeek en de Gewatbeek. Er komen in Desselgem overwegend **droge zandleembodems** voor. Plaatselijk kunnen deze bodems ook nat zijn. Daarom zal een volledige infiltratie van hemelwater moeilijk haalbaar zijn.

Voor Desselgem willen we inzetten op een combinatie van:

- **Infiltratie:** daar waar mogelijk op de hogere en drogere gronden
- **Waterberging:** lokale waterbuffering op lage of nattere gronden
- **Vertraagde afvoer** van hemelwater, in de nabije omgeving van de Barmbeek, de Straatbeek en de Gewat-beek

In Desselgem komen er op relatief veel plaatsen verdunningen voor op het rioolstelsel. Zo is o.a. de Barmbeek aangesloten op de riolering. Daarnaast voeren ook (kleinere) grachten en grote verharde oppervlakten af naar de riolering. Het parasitair water dient prioritair afgekoppeld te worden. Er is een project opgestart om de Barmbeek af te koppelen. Er zijn daarnaast nog verschillende andere punten waarop de Gewatbeek aansluit op de riolering.

4. Schoondale

In het deelgebied Schoondale komen zeer uiteenlopende ruimtelijke gebieden voor: natuur rond de oude Leiemeander Schoondale, industriegebied langs de Leie en daarbuiten voornamelijk landbouw. Er wonen niet veel mensen. De afwatering verloopt via de Waalshoekbeek, die via de oude Leiemeander in de Leie uitmondt.

De bodems zijn zeer divers in Schoondale:

- **Kleibodems** langs de Leie
- **Natte zandleembodems** in de vallei van de Waalshoekbeek
- Daarbuiten komen vooral **droge zandige bodems** voor, die vooral door de landbouw gebruikt worden. In deze zandige bodems zal het hemelwater spontaan infiltreren.

Een aantal bovenlopen, waaronder de Krekelbeek, lopen af op de Waalshoekbeek. De vallei van de Waalshoekbeek is geschikt om te bufferen.

Langs de oude Leiemeander en de Waalshoekbeek komen nog natuurwaarden of restanten ervan voor. De Waalshoekbeek en haar vallei kunnen ingeschakeld worden binnen een blauwgroen netwerk.

5. Sint-Eloois-Vijve

Sint-Eloois-Vijve bestaat uit woongebied en bedrijven. Het merendeel van het oppervlaktewater stroomt ofwel rechtstreeks naar de Leie of via de Snepbeek naar de Gaverbeek. De Gaverbeek mondde vroeger uit nabij de brug over de Leie (Aloise Biebuyckstraat, N357). Het meest afwaartse traject van de Gaverbeek werd verlegd naar het noorden, waarbij de Gaverbeek nu in de Vertakking van Zulte uitmondt.

Ook in dit deelgebied zijn de bodems vrij divers:

- **Kleibodems** langs de Leie en de Gaverbeek, inclusief het oud tracé van de Gaverbeek
- **Natte zandleembodems** langs de Snepbeek en de Leiebeek, en als overgang tussen de kleibodems en zandige bodems langs de Gaverbeek en de Leie
- Daarbuiten komen vooral **droge zandige bodems** voor

Voor Sint-Elooi-Vijve is het aangewezen om in te zetten op een combinatie van:

- **Infiltratie** in de woon- en industriegebieden waar droge zandige bodems voorkomen
- **Buffering** op lokale zandleembodems
- **Vertraagde afvoer van hemelwater**, in de nabije omgeving van de Leie

In dit deelgebied komen meerdere knelpunten van verdunning op de riolering voor. Vaak gaat het over aangesloten grachten.

6. Eertbrugge - Karmel

In het (sub-)deelgebied Eertbrugge komt vooral landbouw voor. Hier zijn ook enkele grote tuinbouwbedrijven (boomkwekerijen en sierteeltbedrijven) gevestigd. Deze bedrijven hebben een grote nood aan water. Het (sub-)deelgebied Karmel wordt gekenmerkt door veel recreatief groen en de aanwezigheid van het golfterrein. De bebouwing komt vooral in woonlinten verspreid voor.

De bodems zijn zeer variabel. Er komen (sterk) afwisselend zandige bodems en zandleembodems voor, die ofwel droog ofwel nat kunnen zijn. De afwatering verloopt via meerdere waterlopen, die naar de Gaverbeek afvoeren.

Omwille van de grote verscheidenheid in dit deelgebied stellen we een eerder 'kleinschalig' hemelwaterbeheer voor op maat van de locatie, dat een combinatie is van:

- **Lokaal infiltreren waar mogelijk**
- **Kleinschalige waterberging**
- **Vertraagd afvoeren naar of op de waterloop**

7. Industriezone E17

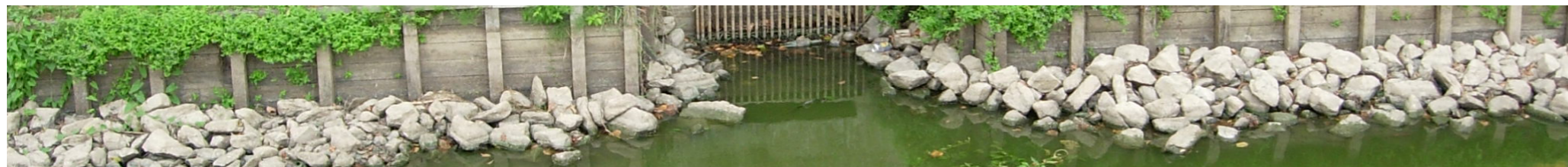
Langs de E17 komen veel industrieterreinen voor. De verharde oppervlakte van dit industriegebied is dan ook zeer groot. Meerdere waterlopen doorkruisen dit gebied. Deze waterlopen zorgen voor de afwatering van Anzegem en monden uit in de Gaverbeek. Langs de waterlopen komen zwaardere gronden (zandleem- en kleibodems) voor. Tussenin komen zandige gronden voor, maar die zijn over het algemeen nat. De mogelijkheden om infiltratie toe te passen in dit deelgebied zijn daarom eerder beperkt.

In de industriezones dient aandacht geschonken te worden aan het vermijden of voorkomen van **verharding**. Aangezien de bodem slechts **beperkte infiltratie** toelaat biedt de toepassing van **groendaken** een goed alternatief. Daarnaast zal het water van de verharde oppervlakken **gebufferd** moeten worden. De nodige bufferbekkens bieden ook mogelijkheden voor **hergebruik** of **medegebruik** met voordelen voor land- en tuinbouw.

8. Nieuwenhove

Nieuwenhove is een iets hoger gelegen woonkern. Ook de hoger gelegen rug van de Deerlijkseweg loopt door Nieuwenhove. In de kern van Nieuwenhove komen voornamelijk droge zandgronden voor. Plaatselijk kunnen natte zandbodems voorkomen. Langs de Gaverbeek zijn de bodems zwaarder.

Voor Nieuwenhove willen we nadrukkelijk inzetten op **infiltratie**. We gaan ervan uit dat voor de woonkern van Nieuwenhove een groot deel van het hemelwater kan infiltreren.

9. Spitaal

Het deelgebied Spitaal is het grote centrale buitengebied van Waregem. De spoorweg snijdt dit gebied door. Het is het grootste aaneengesloten landbouwgebied van Waregem, waarin o.a. ook groenteteelt voorkomt. Naast de landbouw komen verspreid bewoning en bedrijven voor. In het gebied komen voornamelijk matig natte zandleemgronden voor, afgewisseld met matig droge zandgronden. Plaatselijk komen leemsubstraten voor. Het gebied wordt doorkruist door meerdere waterlopen, die zorgen voor de afwatering.

Ondanks er al vrij veel (matig) natte gronden voorkomen, willen we toch blijvend extra aandacht besteden aan het hemelwater vast te houden en bijvoorbeeld door het plaatsen van verstelbare stuwten in de grachten. Op die manier moet getracht worden om een grondwaterreserve op te bouwen in de bodem (of ondiepe lagen). Het principe sluit aan bij wat 'waterconservering' wordt genoemd en is o.a. toegepast in de Kempen.

In Spitaal willen we nagaan wat de mogelijkheden zijn om **waterschaarste in de landbouw tegen te gaan**. Daarbij willen we inzetten op **hergebruik van hemelwater bij bedrijventerreinen**.

In dit deelgebied is een fietsostrade gepland langs de spoorweg. Mogelijks biedt dit extra kansen om gewenste ingrepenop vlak van waterbeheer te realiseren.

Projecten vanuit het Hemelwaterplan

Het hemelwater- en droogteplan is een langetermijnvisie op het watersysteem van de stad. Het schetst een beeld van waar het hemelwater heengaat, wanneer een gescheiden stelsel wordt aangelegd. Gelukkig kunnen wij op korte termijn ook al een aantal oplossingen aanbieden die snel uitvoerbaar zijn, en die de huidige situatie al sterk kunnen verbeteren. Deze quick wins worden hier besproken.

1. Herinrichting gewestweg N43

Er is een herinrichting van de gewestweg N43 gepland. Het betreft een relatief lang traject thv Beveren-Leie en Desselgem, tussen de Beverenbeek en de Waalshoekbeek. De lengte van het traject bedraagt ongeveer 4,5 km. Hierbij moet de riolering worden herbekeken.

Dit project wordt verder uitgewerkt door SB Arcadis. Er is een studie opgestart, waar de resultaten voorlopig nog niet bekend van zijn.

2. Uitbouwen van een blauwgroen netwerk langs waterlopen

Door de klimaatverandering zal het watersysteem meer onder druk komen te staan. Dit kan leiden tot een toename van zowel wateroverlast als van waterschaarste. Het is aangewezen om ons hier tegen te wapenen en een robuuster watersysteem uit te bouwen.

Daarnaast zien we dat ook de natuurwaarden en de biodiversiteit onder druk staan. Een herstel en het creëren van een meer robuuste natuur is aan de orde. Daarom wordt er aanbevolen om een blauwgroen netwerk uit te bouwen langs een aantal waterlopen in Waregem, dat een meer robuuste natuur en watersysteem moet garanderen.

Het blauwgroene netwerk zal bestaande natuurkernen en –potenties verbinden, via de waterlopen en valleigebieden. De waterlopen die hiervoor het meest in aanmerking komen, zijn:

1. Gaverbeek
2. Waalshoekbeek
3. Hooibeek

Rond deze waterlopen wordt voorgesteld om een groen-blauw netwerk uit te bouwen.

Voor dit project werd reeds een voorstel ingediend. Momenteel is dit nog niet opgestart.

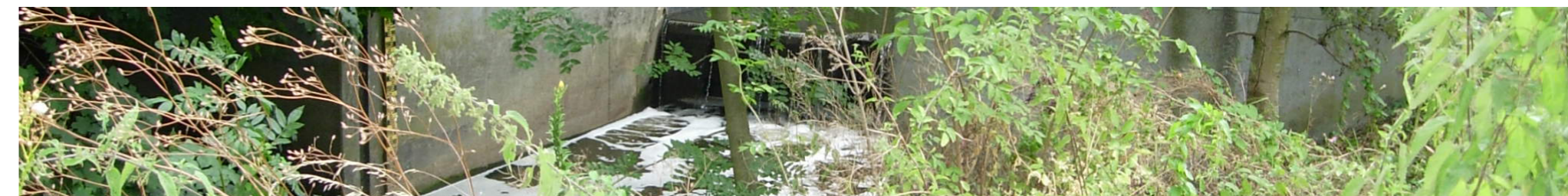
3. Waterschaarste gebied Spitaal

Het deelgebied Spitaal is het centraal buitengebied van Waregem. Het is een gebied met overwegend landbouwbedrijvigheid. In het gebied komt tevens groenteteelt voor, dat een grote waterbehoefte heeft. Er zijn momenteel vier tuinbouwbedrijven met groenteteelt actief.

Om aan de grote waterbehoefte te voldoen zijn de klassieke waterbronnen niet toereikend, niet kosteneffectief en/of niet duurzaam. Er dient naar alternatieve waterbronnen te worden gezocht om aan de vraag te voldoen.

Om waterschaarste in het gebied Spitaal tegen te gaan worden vier deelmaatregelen als oplossing voorgesteld:

1. Het toepassen van het principe van waterconserving
2. Hergebruik van hemelwater van bedrijven in de omgeving
3. Hergebruik van water van de Expresweg

4. Onderzoek waterbalans Park Baron Casier

In het park Baron Casier komen meerdere waterpartijen en grachten voor. Zij zorgen voor een aangename sfeer van waterbeleving in het park. Deze waterpartijen kunnen gedeeltelijk droog vallen tijdens droge zomers, waardoor de waterbeleving sterk vermindert.

Om het droog vallen van de waterpartijen te voorkomen, worden onderstaande oplossingen voorgesteld. Beide oplossingen zijn inmiddels onderdeel geweest van een haalbaarheidsstudie. Hieruit kwamen als beste oplossingen naar boven om een voeding vanuit de Gaverbeek te voorzien, die ook in droge perioden een vulling van de vijver waarborgt, en het overlooppeil van de vijver verhogen, wat ervoor zorgt dat het water er langer in blijft staan.

1. Voeding van water vanuit de Gaverbeek
2. Aanvulling van hemelwater van gebouwen uit de omgeving

Dit project is in de opstartfase.

riopact

